

Запитання, відповіді та вимоги щодо ситуації в Україні (Informationen auf ukrainisch)

Опубліковано 26 лютого 2022 року Радою у справах біженців федеральної землі Саксонія-Ангальт

Цими днями ми отримуємо численні запити щодо ситуації в Україні. Саме тому ми зібрали відповіді на деякі з найбільш поширених питань.

Ми вітаємо той факт, що федеральний уряд та уряди федеральних земель зробили кілька важливих перших кроків у відповідь на цю ситуацію. Однак ми вважаємо, що попереду ще багато роботи. Тому ми висуваємо вимоги щодо того, що, на нашу думку, ще потрібно зробити.

Які є варіанти в'їзду українців до Німеччини?

Громадяни України можуть в'їжджати в Шенгенську зону (а отже, і в Німеччину) на термін до 90 днів протягом 180 днів без візи, якщо вони мають біометричний паспорт. Ознайомтеся будь-ласка з актуальною інформацією Міністерства закордонних справ України. Якщо у Вас небіометричний паспорт, Вам потрібна шенгенська віза для цього короткочасного перебування.

Незалежно від цього, кожен, хто прибуває до Німеччини та подає заяву на надання статусу біженця, має право на проходження процедури з надання цього статусу, навіть якщо він чи вона не має паспорта чи візи. (В цьому випадку не можна виключати, що в такому разі буде застосовано Дублінську угоду і особа буде передана до першої країни ЄС, до якої вона в'їхала.) **Важливо:** поки ще не зрозуміло, чи має сенс подавати запит на отримання статусу біженця. Будь-ласка, за актуальною інформацією звертайтеся до служби консультацій мігрантів (Migrationsberatung (МВЕ)).

Вимоги:

- Оскільки наразі ніхто не в змозі отримати шенгенську візу чи паспорт, країни Європейського Союзу також повинні дозволити українцям в'їжджати до країни з небіометричними паспортами та без паспорта. Хочемо зазначити, що Закон про перебування передбачає можливість (§ 6 IV у поєднанні з § 14 II AufenthG), відповідно до якої при в'їзді до Німеччини можуть бути видані особливі візи та, при необхідності, документи, що замінюють паспортні документи.
- Ми закликаємо Федеральний уряд Німеччини призупинити застосування Дублінської угоди для українців, які шукають притулку, а також інших груп людей (наприклад, сирійців та афганців, які були прийняті в Україні та тепер змушені знову тікати). Німеччина має скористатися своїм правом на самостійний прийом згідно до статті Регламенту «Дублін III». Не може бути прийнятним той факт, що держави ЄС, які мають кордон з Україною, повинні приймати всіх біженців.

- Ми закликаємо Федеральний уряд Німеччини назвати чіткі критерії, за якими групам з України (згідно з § 22 Закону про перебування), які зазнають там переслідування, буде надаватись статус біженця. Це поширюється на спеціальні групи з особливими ситуаціями переслідування.
- Ми закликаємо держави-члени Європейського Союзу прийняти рішення у Раді Європейського Союзу відповідно до Директиви 2001/55/ЄС (масовий вплив біженців) і, таким чином, зробити можливим прийом (у Німеччині відповідно до § 24 Закону про перебування) українців без необхідності проходження індивідуальної процедури надання статусу біженця.

Якою є ситуація з українцями, які вже перебувають у Німеччині на (безвізовому) короткостроковому перебуванні?

Уряд землі Саксонія-Ангальт оголосив, що громадяни України, які перебувають у Німеччині за безвізовим короткостроковим режимом, можуть отримати тимчасовий дозвіл на проживання відповідно до § 7 ч. 1 п. 1 Закону про перебування для подальшого перебування понад 90 днів. Для деяких людей це може бути розумним варіантом, щоб перечекати певний період часу та дочекатися подальшого розвитку подій. Особи, які перебувають у Німеччині лише за безвізовим короткостроковим перебуванням або наступним статусом резидента згідно з § 7 Закону про перебування, не мають права працювати. Протягом цього часу вони також не отримують жодної соціальної допомоги або житла. При необхідності можна звернутися за допомогою відповідно до SGB XII (Соціальний кодекс XII).

Звичайно, громадяни України можуть вільно подавати прохання про надання статусу біженця. Однак слід мати на увазі, що не можна передбачити, чи буде прийнято позитивне рішення у цьому питанні. Процедура отримання статусу біженця займає багато часу – часто рік чи більше. Ніхто не знає, якою буде ситуація в Україні через кілька днів, тижнів або місяців, і якою буде практика прийняття рішень BAMF (Відомства у справах мігрантів та біженців). Враховуючи тривалість процедури надання статусу біженця, клопотання про надання цього статусу через війну будуть успішними лише в тому випадку, якщо війна триватиме дуже довго (принаймні кілька місяців) – і всі ми, зрозуміло, сподіваємось, що цього не станеться. Особи, які подають прохання про надання статусу біженця, повинні прямувати до центру первинного прийому (Erstaufnahmeeinrichtung) (якщо вони не мають дійсного дозволу на проживання з терміном дії понад шість місяців). Також можливо, що люди будуть направлені в іншу федеральну землю, оскільки прохачі притулку розподіляються відповідно до так званого „ключа Кенігштайна“. Крім того, особи, які надходять до центру первинного прийому, повинні спочатку пройти карантин. Невдала процедура надання статусу біженця тягне за собою серйозні незручності для зацікавленої особи, наприклад, значно ускладнює отримання інших видів дозволів на проживання. **На даний момент ми вважаємо, що варто почекати, розглянути інші варіанти і поки що не подавати заяву на надання статусу біженця.**

Федеральне міністерство внутрішніх справ дало вказівку органам влади, що для громадян України напереступання процедури отримання візи є недоцільним. Це означає, що громадяни України, які перебувають на території Німеччини і відповідають вимогам для отримання дозволу на проживання (наприклад, навчання, робота, навчання, сімейні обставини...), але не в'їхали в країну з необхідною візою (Вимога про надання правил відповідно § 5 ч. 2 п. 1 Закону про перебування), можуть отримати дозвіл на проживання.

Вимоги:

- Ми закликаємо Міністерство внутрішніх справ та спорту видати загальний декрет про те, щоб для громадян України у Саксонії-Ангальт, термін безвізового перебування яких спливає, було офіційно встановлено винятковий випадок щодо статті 20 частини 2 Шенгенської імплементаційної угоди. Відповідно до § 40 Постанови про перебування (AufenthV), короткострокове безвізове перебування продовжувалося б автоматично. Це позбавило б громадян України, що є і без того сильно обтяженими, багатьох непотрібних особистих відвідувань відомств у справах іноземних громадян. Берлінська федеральна земля вже видала такий загальний декрет.
- Ми також закликаємо Міністерство внутрішніх справ та спорту до того, щоб українцям без біометричного паспорту, які перебувають у Саксонії-Ангальт з шенгенською візою, було продовжено візу по закінченню терміну її дії.

Якою є ситуація з українцями, які зобов'язані залишити країну?

Принаймні дві федеральні землі (Саксонія-Ангальт та Мекленбург-Передня Померанія) оголосили, що на даний момент депортації в Україну не будуть проводитися. У зв'язку з припиненням цивільного повітряного сполучення можна вважати, що наразі існує фактична перешкода для депортацій.

Щодо можливості (наступних) клопотань про надання статусу біженця та клопотання про видачу дозволу на проживання (без повторної процедури отримання візи), ми посилаємося на вищезазначене.

Вимоги:

- Щоб захистити українців, які зобов'язані покинути країну, та гарантувати їм безпеку, ми закликаємо уряд землі надати дозвіл на проживання цій групі людей відповідно до статті 23 (1) Закону про проживання. Для цього Федеральне міністерство внутрішніх справ має оголосити необхідну згоду.

У мене є вільна кімната/квартира, і я хотів би прийняти у себе сім'ю/людини з України – що я можу зробити?

Якщо ви знаєте людей з України, які в'їжджають без візи або вже знаходяться в Німеччині без візи, вони можуть зупинитись у вас в приватному порядку. Те саме стосується і громадян України, які планують в'їхати або вже в'їхали за шенгенською візою.

Особи, які подають заяву на надання статусу біженця, як правило, повинні звернутись до центру первинного прийому (якщо вони не мають дійсного дозволу на проживання з терміном дії більше шести місяців). Тому здебільшого приватне розміщення прохачів статусу біженця є неможливим, принаймні на початкових стадіях розгляду заяви.

Нам стало відомо про дві веб-сторінки, за якими можуть залишати свої контактні дані особи, які готові надати житло. Втім, не зовсім зрозуміло, яким чином повинен бути встановлений зв'язок між людьми, що потребують притулку, та тими, хто готовий його надати. Посилання на ці сторінки:

<https://elinor.network/gastfreundschaft-ukraine/>

<https://cryptpad.fr/pad/#/2/pad/view/zCixVzhc2BaLqvAKiyxBwSVmf4i3903cXjFlMvHZrxI/>